

Eygleiðingar í forskúlunum

Kunning og niðurstøða

Fólkaskúlaráðið 9. januar 2014

Fólkaskúlaráðið

Karolina Matras, undirvísari og granskari, er forkvinna

Marjun Ziskason, lærari og ritstjóri, er skrivari

Jenny Lydersen, undirvísingarleiðari, er samskipari

Tonnie Strøm, lærari og lesivegleiðari

Jónleif Johannesen, fyrstilærari og AKT lærari

Annika Sølvará, Heim og Skúli

Fólkaskúlaráðið, ið táverandi landsstýriskvinna í mentamálum setti 1. februar 2011, hevur hildið regluligar fundir síðani. Landsstýriskvinnan valdi fólk í ráðið eftir serkunnleika, og ráðið hevur býtt økini sínámillum samsvarandi hesum.

Tá ið kunngerðin um forskúlar varð lýst, metti ráðið, at neyðugt var at fáa meira kunning um forskúlarnar í Føroyum til vega. Henda frágreiðing er kunning um tilgongdir til forskúlarnar, eygleiðingar og samrøður í forskúlunum, sum vit kenna teir í dag. Tey sum hava verið við í arbeiðinum eru: Karolina Matras, Jenny Lydersen, Tonnie Strøm, Jónleif Johannesen og Marjun Ziskason. Arbeiðshátturin hevur verið, at vit hava skrivað um eygleiðingarnar beint eftir, at tær eru gjørdar. Tær vóru gjørdar eftir einum eygleiðingarleisti. Síðan hava vit á fundum gjøgnumgingið tilfarið, og aftaná sett alt saman til eina heild, sum er send limunum til viðmerkingar og rættingar.

Innihald

1.0. Inngangur	6
2.0. Samandráttur	8
2.1. Forskúlar.....	8
2.2. Umhvervi/karmar	8
2.3. Starvsfólk.....	8
2.4. Royndir viðvirkjandi forskúlum	9
2.5. Námsfrøðiligt innihald	9
3.0. Samanumtøka	10
3.1. Felags eyðkenni.....	10
3.2. Sereyðkenni	10
4.0. Niðurstøða	11
5.0. Eygleiðingar	14
5.1. Eygleiðingarleistur.....	14
5.2. Forskúlin í Sankta Frans skúla	15
5.2.1. Eygleiðing	15
5.2.2. Vikuætlan	16
5.2.3. Um forskúlan	16
5.2.4. Grundsjónarhornið	17
5.2.5. Starvsfólk.....	17
5.2.6. Námsfrøðiligt innihald	17
5.2.7. Integratión	17
5.2.8. Tilfar	17
5.2.9. Karmar	17
5.2.10. Gjald.....	18
5.3. Skúlaspírin í Eysturkommunu	19
5.3.1. Eygleiðing	19
5.3.2. Vikuætlan	20

5.3.3.	Um forskúlan	20
5.3.4.	Grundsjónarhornið	20
5.3.5.	Starvsfólk.....	21
5.3.6.	Námsfrøðiligt innihald	21
5.3.7.	Integratión	21
5.3.8.	Tilfar	22
5.3.9.	Karmar	22
5.3.10.	Garður	22
5.3.11.	Gjald.....	22
5.4.	Forskúlin í frískúlanum í Kelduni	23
5.4.1.	Eygleiðing	23
5.4.2.	Vikuætlan	24
5.4.3.	Um forskúlan	24
5.4.4.	Grundsjónarhorn	24
5.4.5.	Starvsfólk.....	24
5.4.6.	Námsfrøðiligt innihald	25
5.4.7.	Integratión	25
5.4.8.	Tilfar	25
5.4.9.	Karmar	25
5.4.10.	Garður	26
5.4.11.	Gjald.....	26
5.5.	Forskúlin í Skála skúla	27
5.5.1.	Eygleiðing	27
5.5.2.	Vikuætlan	28
5.5.3.	Um forskúlan	28
5.5.4.	Grundsjónarhorn	28
5.5.5.	Starvsfólk.....	28
5.5.6.	Námsfrøðiligt innihald	29

5.5.7. Integrati3n	29
5.5.8. Tilfar	29
5.5.9. Karmar	29
5.5.10. Garður	29
5.5.11. Gjald.....	29
6.0. Keldur.....	30
6.1. Aðrar keldur.....	30

1.0. Inngangur

Kunngerðin um forskúlar er lýst 8. august 2013, men hevur virknað frá skúlaárinum 2013/14. Fólkkúlaráðið heldur, at í hesum sambandi eru vit í føroyskari skúlasøgu á einum vegamóti. Nógv orðaskifti hevur verið um forskúlar, og ráðstevna var hildin í Norðurlandahúsinum 10. mai 2010 um skúlabyrjan, har komið var inn á arbeiðið við børnum í forskúlaaldri.

Fólkkúlaráðið ynskir at lýsa málið við atliti at teimum forskúlum, sum longu eru settir á stovn í Føroyum. Hetta fyri at styrkja vitanina um verandi forskúlar og royndir teirra at bøta um karmarnar, kunna um avbjóðingarnar og geva íblástur.

Ráðið hevur frammanundan ikki arbeitt við forskúlum burturav, men hevur í álitinum um sernámsfrøði (MMR, 2011) víst á, at børn við serligum avbjóðingum kunnu vera loftað fyrr, um tey eru í forskúla, og tískil fáa munagóðan stuðul at menna seg á bestan hátt. Í tí sambandinum komu vit við tilmæli um at gera skiftið millum barnagarð og skúla meira smidligt, so óneyðugir trupulleikar kundu fyribyrgjast. Fredriksson, Rasmusson & Sundgren, Í: Egelund (2012), vísa á, at tað ger stóran mun hjá veikum lesarum, um teir hava gingið í forskúla ella ikki. Teir, ið hava gingið í forskúla, klára seg betur í lesing.

Ráðið gjørði av at eygleiða og lýsa teir forskúlar, ið eru í Føroyum, og arbeiðið var soleiðis:

- 1) Skrivliga tilfarið, sum er tøkt um forskúlarnar í Føroyum, varð savnað og lisið.
- 2) Ráðið samrøddi um tilfarið, fingið var til vega, og við grundarlagi í hesi vitan var eygleiðingarleistur gjørdur, sum ráðið brúkti í sambandi við vitjanirnar í forskúlunum.
- 3) Ráðið vitjaði allar forskúlarnar og eygleiddi virkseimið og tosaði við starvsfólk og leiðslu. Síðani var felt niður á blað tað, sum ráðið eygleiddi, og tað, sum starvsfólkini greiddu frá.

Forskúlararnir eru:

- Forskúlin í Sankta Frans skúla í Tórshavn (11. juni og 11. november 2013)
- Skúlaspírinn í Eysturkommunu í Leirvík (1. oktober 2013)
- Forskúlin í Kelduni í Skálabotni (7. oktober 2013)
- Forskúlin í Skála skúla á Skála (4. november 2013).

Avmarking og skipan

Frágreiðingin um føroysku forskúlararnar er hugsað sum eitt grundarlag at arbeiða víðari við. Hetta kundi verið gjørt við at kanna, hvussu arbeiðið í forskúlum er skipað í okkara grannalondum, eitt nú hvat ástøðiligt grundarlag forskúlararnir verða bygdur á.

Skrivliga tilfarið um forskúlar, sum er til taks á Mentamálaráðnum (sí keldulistan), hava vit brúkt at kunna okkum um, hvørjar tilgongdir, ið verið hava í samband við stovnan av forskúlum í Føroyum. Onnur avmarking er, at eygleiðingarnar eru farnar fram ein og tveir dagar á hvørjum skúla. Vitjanirnar vóru fráboðaðar frammanundan. Dentur skal leggjast á, at hetta ikki er ein vísindalig kanning, men ein skipað eygleiðing bygd á eygleiðingarleist, sum er gjørdur fyri at fáa eygleiðingarnar so einsháttaðar, sum gjørligt. Sum vit øll vita, er ein eygleiðing ein løtumynd, men skjalfest tilfar á staðnum vísti, at virksemd, vit eygleiddu, meðan vit vóru har, samsvaraði við útvegaða keldutilfarið frá heimildarfólki, bæði leiðslu, lærarum og námsfrøðingum.

Frágreiðingin er skipað soleiðis, at fyrst er ein stuttur samandráttur um forskúlararnar og eygleiðingarnar. Síðani kemur samanumtøka og niðurstøða, sum byggir á viðkomandi niðurstøður úr tilmæli um sernámsfrøði (2011), upprit um førleikastovur (2012) og tilmæli um førleikamenning – tørvur og skipan (2012), tilfarið um forskúlar og sjálvar eygleiðingarnar. At enda eru sjálvar eygleiðingarnar lýstar, og nakrar viðmerkingar frá starvsfólki endurgivnar at brúka sum dømi at lýsa, hvørjar royndir tey hava av hesum arbeiði.

2.0. Samandráttur

2.0. Forskúlar

- Fyrsti forskúlin í Føroyum var tann í Sankta Frans skúla, sum byrjaði sítt virksemi í 1963.
- Skúlaspírín í Eysturkommunu byrjaði í 2010.
- Forskúlin í Kelduni byrjaði í 2011
- Forskúlin í Skála skúla byrjaði í 2012.

2.1. Umhvørvi/karmar

Samanumtikið kunnu vit siga, at mest sum allir forskúlarnir, vit vitjaðu, hava sera góðar karmar, tá ið umræður fysiska umhvørvið innandura. Hølini eru góð, stór og ljós við hóskaði innbúgv, t.d. stólum og borðum, ið er ætlað børnum í hesum aldursbólki. Vask, hillar og amboðsborð vóru í barnahædd. Tilfarið, tey brúktu, var ikki ætlað skúlabørnum, men var forskúlatilfar sum íblástur til læring gjøgnum spæl, t.d. málsþøl, spæliskriving og talfatanarspøl. Á veggjum, undir loftum, á borðum og á gólvum vóru kveikjandi leikur, næmingagjørt myndatilfar og annað kreativt næmingaarbeiði. Úr hátalarum var tónleikur at geva íblástur til mál-, tal- og kropsfatan. Í summum føri varð ljóðføri brúkt í hesum virksemi saman við sangi.

Hinvegin vantar gjøgnumførda barnavinarliga hugsanin, tá ið ræður um umhvørvið uttandura. Hetta ber brá av fyrbilsloysnum, sum als ikki vóru nøktandi. Vit fingur at vita, at hetta arbeiðið fór í gongd sum skjótast í øllum forskúlunum.

2.2. Starvsfólk

Normeringin er 1 námsfrøðingur og 1 lærari til hvønn flokk. Í forskúlunum eru námsfrøðingar og lærarar javntstillaðir viðvíkjandi fyrireikingartíð. Allir forskúlar hava lesivegleiðarar knýttar at námsfrøðiliga virkseminum. Í øllum forskúlum arbeiða námsfrøðingar, og onkur teirra hevur sergrein í innskúling. Í Skúlaspíranum var flokslærarin skúlaárið 2013/14 ein námsfrøðingur. Í øllum forskúlum arbeiða lærarar, og fleiri teirra hava tikið eftirútbúgvingar sum lesivegleiðarar og ískoytisbachelor.

Námsfrøðingar og lærarar arbeiddu væl saman í øllum forskúlunum.

2.3. Royndir viðvirkjandi forskúllum

Í samrøðu við tveir royndar lærarar (Dánjal Eysturstein og Emil Jacobsen), sum eru vanir at undirvísa í innskúlingini, førdu teir fram, at stórur munur er á at taka ímóti 1. flokki, tá ið næmingarnir hava gingið í forskúla. Teir lögdu fyrst og fremst dent á sosialan førleika, talvitan og málvitan. Eisini vóru børnini nógv betur fyri at hugsavna seg um læring.

Lesikanningar (OL 64/120) í Leirvíkar skúla vísa, at børnini, ið hava gingið í forskúla, klára seg betur í lesingini, enn áðrenn forskúli byrjaði (Eysturkommuna, 2013).

2.4. Námsfrøðiligt innihald

Innihald í øllum forskúllum:

- Málmening
- Talfatan
- Almenn vitan
- Sosial menning
- Kropslig menning
- Kreativitetur
- Tónleikur og rørsla

Sí annars heimasíðurnar hjá forskúlunum:

Forskúlin í Sankta Frants: www.sfs.fo

Skúlaspírin í Eysturkommunu: www.skeyk.fo

Forskúlin í Frískúlanum Keldan: www.friskulin-keldan.fo

Forskúlin í Skála skúla: www.skulin.fo/ska/

3.0. Samanumtøka

3.0. Felags eyðkenni

Allir forskúlar hava samling, har børnini sleppa til orðanna. Í øllum forskúlanum verður stórir dentur lagdur á kreativar lærutilgongdir, har læringin í høvuðsheitum fer fram gjøgnum samrøður, spæl, sang og tónleik. Stórir dentur verður lagdur á djúphugsni, t.d. samrøðulestur, spøl saman við einum vaksnum og latur fyri seg sjálvan við sjálvvaldum virkseminum. Undir okkara eygleiðingum vóru børnini í einum mennandi inkluderandi læringarfloymi (flow), sum varð skipað í einum óformligum læringarstaði. Hóast allir forskúlar høvdu eina tímatalvu, so var skiftið frá einum virkseminum til tað næsta lætt og natúrligt. Børnini sóu út til at vera trygg og glað og áhugað í virkseminum, ið vit sóu, tey vera partur av. Nevnast kann, at "Lesiapan" sum motivatiónsfaktor varð brúkt í flestu forskúlanum. Lesiapan er eitt plússdýr, sum verður brúkt til at vísa á alt tað, sum "Lesiapan" megnar ella ikki megnar. Snildið við hesi námsfrøðiligu leiku er, at allar avbjóðingar, sum apan megnar, kunnu børnini eisini megna.

3.1. Sereyðkenni

Í Skúlaspíranum, forskúlanum í Kelduni og forskúlanum í Skála skúla flyta børnini saman upp í 1. flokk, og har fylgir annar lærarin við. Hetta er ikki galdandi fyri forskúlan í Santa Frans skúla, tí har kunnu næmingar fara í 1. flokk í øðrum skúlum í Havn. Sagt verður, at okkurt árið fara eini 4–5 børn í aðrar skúlar, meðan tað onnur ár eru so at siga øll, ið halda fram í 1. flokki í Sankta Frans skúla. Samanhangurin ella kontinuiteturin er ikki hin sami fyri tey børnini, har foreldrini velja annan skúla í nærumhvørvinum. Eitt sereyðkenni fyri forskúlan í Kelduni var miðvísa arbeiðið við málsþølum sum fyritleykt fyri væleydnaðari lesimening. Í forskúlanum í Sankta Frans arbeiðdu tey við at læra børnini at telva. Tey fylgja útlendskari skrá, har børnini við ymiskum spæli so við og við læra at telva.

4.0. Niðurstøða

Í hesi frágreiðing er dentur lagdur á at greiða frá eygleiðingunum, sum eru gjørdar. Tilfar, sum er á Mentamálaráðnum (sí keldulistan), er grundarlag undir fyrireikingunum.

Fólkaskúlaráðið hevur latið úr hondum tilmæli um sernámsfrøði. Eisini er tilmæli gjørt um týðningin av fakliga førleikanum hjá starvsfólki, eins og upprit um førleikastovur. Har verður dentur lagdur á fakliga umhvørvi, sum má vera til staðar í skúlunum, har forskúli verður settur á stovn. Í nógvum føri er samsvar millum tilmælini, ið Fólkaskúlaráðið er komið við í mun til arbeiðið við børnum í forskúlaaldri, og eygleiðingarnar, ið gjørdar vóru.

Úr tilmælinum um sernámsfrøði (2011) føra vit fram, at øll børn eiga at fáa móguleika at mennast best móguligt í sínum samskifti, og har er másliga menningin ein avgerandi lutur. Henda menning styrkir um sjálvsálit barna og sosialu førleikar teirra og ger, at tey hava betri móguleika at virka á øllum økjum. Spæl er ein týðningarmikil táttur í uppvøksstri barnsins. Gjøgnum spæl mennist hugflogið og evnini at virka saman við øðrum. Spæl er ein týðningarmikil lutur í lærutilgongdini eins og menningini av málinum, sum aftur er ein fyritreyt fyri at klára seg sosialt. Námsfrøðiligar læruætlanir fyri børn á dagstovni, har spæl og læring ganga upp í eina størri eind, eiga at skipast fyri at tryggja, at øll børn hava aldurssvarandi másligar førleikar, tá ið tey eru komin í skúlaaldur (MMR, 2011).

Vit leggja dent á í álitinum um sernámsfrøði, at tiltøk í sambandi við góða skúlabyrjan verða sett í verk, m.a.:

- Hvussu vit kunnu stuðla børnum, sum hava trupulleikar við at læra og menna seg. Dentur má leggjast á at gera skiftið úr dagstovni til skúla og frítíðarskúla so gott sum gjørligt fyri hesi børn
- At børn, sum hava trupulleikar við másligu menningini skulu tíðliga fáa miðvísa málstimbran

- At arbeiðast skal miðvíst við móðurmálinum sum hugsanaramboð, menningarmiðil og við málsligum ansni/medviti
- Tá ið barnið byrjar í forskúla eigur ein máslig yvirlitiskanning at vera gjørd, sum skal verða brúkt at leggja til rættis læruætlan eftir
- Frá fyrsta degi skal alt arbeiðið í forskúlanum vera næmingalagað við serligum atliti at ótryggum børnum.

(MMR, 2011).

Vit hava í eygleiðingunum sæð, at arbeitt hevur verið við hesum tættum í forskúlunum, sum sostatt eru við at gera m.a. eitt fyribyrkjandi arbeiði.

Víðari søgdu vit í tilmælinum um sernámsfrøði, at ofta er stórt lop hjá børnum at ganga á dagstovni og at koma í skúla. Talan er ikki í dag um eitt lagaligt skifti. Her eiga vit at skipa eitt betri skifti millum dagstovn, skúla og frítíðaransing (MMR, 2011). Í eygleiðingunum sóu vit, hvussu brúgv kann byggjast millum barnagarð, forskúla og skúla.

Samanhangur er sera týdningarmikil í mun til arbeiðið við børnum, serliga so smáum børnum. Fólkkaskúlaráðið mælir til, at borið verður so í bandi, at bornini fáa móguleika at fylgjast fyrstu skúlaárinum við kendum starvsfólkum, ið hava vitan um einstaka barnið.

Ráðið heldur, at tað er umráðandi at fáa eina námsætlan fyri forskúlarnar í Føroyum, serliga tí tað er so ymiskt, hvussu arbeitt verður á økinum í dag. Nú kunngerðin er komin í gildi, hevur tað skund at geva móguleika fyri víðari menning á økinum. Spurningurin er, um ikki tíðin er komin at seta ein arbeiðsbólk, t.d. við 2 námsfrøðingum og 2 lærarum at gera uppskot til námsætlan. Týdningarmikið hevði verið, at hesi starvsfólk arbeiðdu á økinum í dag og sostatt kendu avbjóðingarnar við júst hesum málbólki. Tá arbeiðsbólkurin var liðugur við uppskotið, áttu avvarðandi fakbólkar at verða bodnir at koma við viðmerkingum.

Eins og víst er á í tilmælinum um sernámsfrøði (2011), í uppritinum um førleikastovurnar (2012), og tilmæli um førleikamenning – tørvur og skipan (2012) er sera umráðandi, at starvsfólkið er væl útbúgvíð, og at karmarnir eru góðir. Útfrá eygleiðingunum síggja vit, at starvsfólkið, sum arbeiðir í føroysku forskúlunum er væl útbúgvíð.

Viðvíkjandi kørmum vístu eygleiðingarnar, at innandurða karmarnir í flestu forskúlum høvdu fremjandi ávirkan á virkseimið, meðan karmarnar uttandurða ikki luku hesi krøv.

Vit hava við hesum arbeiði valt at stinga fingurin í jørðina at kunna okkum um føroyskar forskúlar, tí vit hildu ikki, at vit høvdu nóg nógva vitan um verandi forskúlar í Føroyum. Vit, sum eygleiddu og skrivaðu frágreiðingina, gjørdust samd um, at tað, vit nú kenna til forskúlar í Føroyum, sannførir okkum um, at arbeið eigur at vera víðari við at menna forskúlatilboð í Føroyum. Vit vilja tó leggja dent á, at treytirnar um vælútbúgvíð starvsfólk, góða normering og mennandi innandurða og uttandurða umstøður mugu vera uppfyltar, um farast skal undir at skipa forskúla. Hesar treytir lúka teir 4 forskúlarnir, ið vit vitjaði í mestan mun, hóast ábøtur mugu gerast á uttandurða umhvørvið.

Vit vóru eisini samd um, at neyðugt er við námsætlanum í forskúlunum, eins og námsætlanir eru í fólka- og miðnámskúlunum. Fyri at fáa eina byrjan á arbeiði við námsætlanum fyri forskúlar, hevði tað verið ein gongd leið í fyrsta lagi at sett ein arbeiðsbólk við 2 námsfrøðingum og 2 lærarum, sum hava kunnleika og royndir um arbeiði í forskúla at gera uppskot til námsætlan. Síðani skuldi uppskotið verið sent til hoyringar hjá avvarðandi fakbólum.

5.0. Eygleiðingar

5.1. Eygleiðingarleistur

Evni	Eygleiðingar
Vikuætlan	Skipan av virkseml Býtið millum menningarøki
Forskúlin	Stovnan av forskúlanum Samstarv
Grundsjónarhorn	Raðfest menningarøki
Starvsfólk	Førleikar á staðnum Normering Førleikar uttanífrá
Námsfrøðligt innihald	Námsfrøðiligur profilur
Integratióin	Einstaklingurin og heildin Forskúlin og skúlin
Tilfar	Uppruna tilfar Lærutilfar Námsfrøðilig spøl og leikur Næmingagjørt tilfar og avrik Framsýningar Atgongd til tilfar
Karmar	Hølisviðurskifti Innbúgv Innrættan Flokshøli Felagshøli Krókar Fakhøli Hentleikar
Gjald	Upphædd

Mynd 1: Eygleiðingarleistur

5.2. Forskúlin í Sankta Frans skúla

5.2.1. Eygleiðing

07.50–8.20 Børnini møttu saman við foreldrunum. Børnini fóru í holt við uppgávur, settu seg við einari bók ella gingu runt og prátaðu. Onkur skrivaði seg á listan, tí tey høvdu ymiskt, ið tey vildu vísa fram og greiða frá.

08.05 Morgunløta við sangi og práti. Flestu børnini vóru komin, men tó vóru nøkur, ið komu, eftir at løtan var byrjað. Fleiri foreldur steðgaðu á og vóru við eina løtu. Eyðsýnt var, at samskiptið millum foreldur og starvsfólk var gott. Her verða øll børnini sædd, tá ið tey koma, og verða eggjað til at vera við beinanvegin. Børnini sleppa at velja sangir, tá ið Faðir Vár er lisið, og ein sálmur sungin. Eisini gjørdur tey venjingar, ið skuldu vekja kroppin.

Morgunløtan er skipað við tryggum kørmum. Børnini hugnaðu sær, vóru væl við, og huglagið var gott. Tey høvdu lært at rætta hondina upp, tá ið tey skuldu siga okkurt, og øll skuldu rætta hondina upp, tá ið tað skuldi vera kvirt.

Tey byrjaðu við kalendaranum. Hetta er virksema, ið er skipað soleiðis, at børnini eftir einum lista skulu gera kalendaran, ið er ein magnettaiva, har ár, dagur, veðrið og virksema verða sett á. Síðani "lesur" barnið, hvat stendur í kalendaranum, og aftaná "lesa" øll kalendaran í felag.

Eftir hetta varð talt, hvussu nógvir dagar, tey høvdu verið í skúla, og har tey lærdu at brúka 10-arar og 1-arar.

Tey arbeiddu við at gera eitt talv, har børnini skulu klippa og líma og skriva tøl og bókstavir á. Hetta fyri at menna tey fínmotorist, tí royndirnar vóru, at børnini dugdu sera illa at klippa, tá ið tey byrjaðu í forskúlanum. Hugsanir aftan fyri hetta virksemað var eisini at menna logiska/matematiska sansin.

Í fríkorterinum vóru børnini í forskúlanum saman við næmingunum í fyrsta flokki. Hetta hildu starvsfólkini var gott og mennandi fyri børnini. Tey harmaðist tó um, at garðurin ikki var gjørdur til børnini, men hetta verður arbeitt við.

Tá ið børnini komu inn aftur, tosaðu tey um, hvussu tey høvdu tað í fríkorterinum, og hvat tey høvdu gjørt. Tá ið tey løtu seinni settu seg at eta matpakkan, greiddi

lærarin frá hending úr Føroya søgu, og hvar í Føroyum hendingin fór fram. Eftir hetta høvdu tey spælløtu, síðani fóru tey at arbeiða við uppgávum og bókum.

Børn við serligum tørvi vóru væl inkluderað.

Børnini arbeiðdu sera hugagóð, og bindindini vóru góð. Tá ið tíðin var farin, og annað virkseimi var á skránni, vóru tað fleiri børn, ið ikki vildu sleppa bókunum.

Tað tóktist, sum eingin munur var á arbeiðslagi ella bindindum millum gentur og dreingir.

5.2.2. Vikuætlan

	Mánadag	Týsdag	Mikudag	Hósdag	Fríggjadag
08:00–08:30	Morgunsang	Morgunsang	Morgunsang	Morgunsang	Morgunsang
08:30–09:30	Kalendari og arbeiðsløta	Kalendari og fimleik	Kalendari og túr	Kalendari og arbeiðsløta	Kalendari og arbeiðsløta
09:30–10:20	Fríkorter, matpakki, hoyra søgu og spælløta	Fríkorter, matpakki, hoyra søgu og spælløta	Túr	Fríkorter, matpakki, hoyra søgu og spælløta	Fríkorter, matpakki, hoyra søgu og spælløta
10:20–11:20	Arbeiðsløta og frí	Arbeiðsløta og frí	Túr	Felagsløta A og B frí	Før. Dans og frí
11:20–12:15	Fríkorter, Arbeiðsløta og frí	Fríkorter, Arbeiðsløta og frí	Fríkorter, Arbeiðsløta og frí	Fríkorter, Arbeiðsløta og frí	Fríkorter, Arbeiðsløta og frí

Mynd 2: Vikuætlan hjá Forskúlanum í Sankta Frans skúla. (2013/14)

5.2.3. Um forskúlan

Forskúlin byrjaði í 1963. Í dag hevur skúlin tveir forskúlaflokkar. Námsfrøðingar eru í forskúlanum, men eisini í frítíðarskúlanum, har børnini eru fyri og eftir skúladagin. Forskúlin byrjar 07.50. Námsfrøðingarnir eru eisini seinnapart, tí talan er um eitt heildagstilboð, sum heldur fram til kl. 17.00.

5.2.4. Grundsjónarhornið

Grundsjónarhornið er at menna alt barnið bæði fakliga, sosialt, líkamliga og andaliga.

5.2.5. Starvsfólk

Starvsfólkini eru 4 í tali. Tveir lærarar og tveir námsfrøðingar. Tey arbeiddu tvey í hvørjari stovu við hvør sínum flokki, men samstarvaðu væl um floksmørk. Námsfrøðingarnir í forskúlanum hava somu fyrireikingartíð sum lærararnir.

Lesivegleiðarin í skúlanum hevur nakrar tímar í forskúlanum. Hon hevur spæliskriving við teimum og fylgir teimum víðari í skúlanum. Eisini fylgir annar lærarin við í 1. flokk.

Starvsfólkini vóru trygg í leiklutinum og høvdu vakið eyga við, hvussu børnini trivust, hvussu langt tey vóru komin, og hvat tilfar tey brúktu.

5.2.6. Námsfrøðligt innihald

Virksemið var málrættað og tillagað. Fleiri menningarførleikar vóru tilstaðar, m.a. mál- og talmenning og sosiala- og einstaklings menningin. Tað sást týðiliga, at børnini vóru í einum góðum, mennandi og inkluderandi læringarflowi. Tey vóru trygg, spent og glað.

5.2.7. Integratión

Næmingarnir vóru saman við fyrsta flokki í fríkorterinum. Tá ið onnur tiltøk eru í skúlanum, luttekur forskúlin eisini.

Starvsfólkið helt, at tað besta hevði verið, um 1. flokkur eisini var í sama bygningi, sum tey hava verið áður.

5.2.8. Tilfar

Tilfarið, ið tey nýttu, var Firvaldsbøkurnar, bøkurnar Vit práta og lesa hjá Hallgerð Hansen, Skygni 0, Book Creator og annað sjálvgjørt tilfar. Nakrar brúktu tey nú, og aðrar brúka tey eftir jól. Fleiri av børnunum duga at lesa, tá ið árið er farið.

Bøkurnar sóust allastaðni og vóru atkomiligar hjá børnunum. Allastaðni vóru myndir og tekningar, og á gólvinum var eitt bókstavateppi.

5.2.9. Karmar

Hølini vóru nýggj, stór, ljós og góð. Floksstovurnar eru tvær, ið kunnu gerast til eina. Í hvørjari stovu eru 22 børn. Fleiri onnur rúm eru, m.a. goymsla, skrivstova og

køkur til undirvísing. Morgunløtan varð hildin í hølinum hjá frítíðarskúlanum. Starvsfólkini hildu, at betur hevði verið, um frítíðarskúlin hevði sítt egna høli, og at 1. flokkur eisini var í hesum nýggja bygningi, so forskúlabørnini kundu spegla sær í størru børnum.

5.2.10. Gjald

Foreldrini gjalda, sum er, 200 kr. um mánaðin fyri forskúlan. Sambært skúlastjóranum hevði hann frá umsitingini í heyst fingið at vita, at ætlanin var, at forskúlin skuldi vera ókeypis frá 1. jan. 2014. Tórshavnar Býráð hevur síðani gjørt av í sambandi við, at fleiri forskúlar verða settir á stovn, at gjaldið fyri allar forskúlar í kommununi verður tað sama sum barnagarðsgjaldið. Hetta gjaldið er í løtuni 1683 krónur. Skúlaárið 2014/15 verður forskúlagjaldið sostatt 698 krónur, og frítíðargjaldið verður 985 krónur (tilsammans 1683 krónur).

5.3. Skúlaspírin í Eysturkommunu

5.3.1. Eygleiðing

8.00: Dagurin byrjaði við felags morgunsangi. Karmarnir vóru góðir, og umhvørvið var trygt. Tey vaksnu sótu millum børnini, og løtan var raðfest sum ein týdningarmikil løta. Tá ið morgunsangurin var liðugur, fór hvør flokkur í sína stovu. Tey fóru floksvís. Skúlaspírin fór fyrst.

8.20: Inni í stovuni byrjaðu tey við samling, har børnini og tey fyra starvsfólkini sótu í rundingi. Børnini sluppu til orðanna ein og ein. Tey søgdu frá, hvat tey høvdu upplivað síðstu vikuna. Børnini sluppu frammat, og tey, sum ikki vildu siga nakað, sluppu eisini at tuga. Øll vóru sædd hesa løtuna og vóru nevnd við navni. Ein drongur hevði føðingardag. Tey sungu fyri honum og flættaðu talvenjing og rørslur inn í føðingardagssangin. Her var talan um óformella læring. Tá ið samlingin var liðug, vóru t.d. dreingirnir úr Norðragøtu bidnir um at grulva til sítt pláss, og genturnar úr Leirvík skuldu hoppa. Her var talan um rørslu, samleika og sosialar førleikar sum partur av óformligu læringini.

9.00: Børnini sótu við borð, 4 og 6 saman. Gentur og dreingir blandað saman. Fyrsta uppgávan var at vekja kroppin. Her sóust SI-venjingarnar. Síðani vóru sanghefti tikin fram. Talvenjing og rørsla vóru partur av sangunum. Nummarið á sanginum varð skrivað við stórum tali á talvuna. Undirspæl var til sangirnar. Sangirnir vóru útvaldir soleiðis, at teir rúmaðu rørslu, talmenning og málmennig á hóskaði stigi.

Matarløta var kl. 9.00. Steðgurin fór fram undir skipaðum viðurskiftum. Tey dugdu at bera seg virðiliga at, og løtan var trygg. Dentur varð lagdur á hugnalig samveru í matarløtuni, og børnini lærdu góðan matarsið og um heilsugóðan kost, t.d. týdningin av at eta frukt og grønmeti. Ein søga varð fortald, meðan børnini ótu.

9.30: Børnini fóru í fríkorter.

Tey spældu saman. Tey spældu frítt. Hoppaðu band, súkklaðu, lakkaðu, klintraðu ella sótu og prátaðu saman.

10.00 Eftir fríkorteríð hevði lærarin eitt upplegg um bókstavar og ljóð. Síðani settu næmingarnir seg at spæla. Spølini snúðu seg um talvenjing, samspæl og kreativitet.

Virksemið vardi í uml. 20 min. Eftir 10 – 15 min. vóru tað dreingir og gentur, sum høvdu torført við at sita still. Rúm var fyri, at næmingar fóru á vesi, ella um tørvur var á tí, leitaðu til annað virksemi.

Á lærarastovuni var týðiligt, at námsfrøðingar og lærarar í forskúlanum og onnur starvsfólk í skúlanum fegnaðust um Skúlaspíran.

5.3.2. Vikuætlan

	Mánadagur	Týsdagur	Mikudagur	Hósdagur	Fríggjadagur
08:00	Morgunsangur	Morgunsangur	Morgunsangur	Morgunsangur	Morgunsangur
08:10	Samling	Samling	Samling	Samling	Samling
08:30	Málmennning/ Talfatan	Málmennning	Evnisarbeði	Talfatan/ rørsla	Málmennning
09:05	Lítli matpakki	Lítli matpakki	Lítli matpakki	Lítli matpakki	Lítli matpakki
09:30	Fríkorter	Fríkorter	Fríkorter	Fríkorter	Fríkorter
10:00	Málmennning/ Talfatan Spæililøta	Tónleik Spæililøta	Evnisarbeði Spæililøta	Talfatan/ Rørsla Spæililøta	Málmennning/ Talfatan Spæililøta
11:00	Vit taka samanum	Vit taka samanum	Vit taka samanum	Vit taka samanum	Vit taka samanum

Mynd 3. Vikuætlan hjá Skúlaspíranum í Eysturkommunu 2013/2014

5.3.3. Um forskúlan

Forskúlin byrjaði í 2010. Námsfrøðingar eru í forskúlanum, men eru eisini í frítíðarstovuni. Forskúlin byrjaði kl.7.30. Børnini eru í forskúlanum til kl. 11.20, tá ið tey fara í frítíðarskúlan. Námsfrøðingarnir koma eftir børnunum. Frítíðarskúlin er tætt við skúlan.

5.3.4. Grundsjónarhornið

Grundsjónarhornið er at menna barnið, bæði fakliga, sosialt, líkamliga og andaliga.

Dentur verður lagdur á góða arbeiðslagið, bæði sum einstaklingar og bólkar. Tey læra at vera góð við hvønn annan, at lurta, tá onnur hava orðið, at peika upp, tá tey ynskja at fáa orðið.

Viðvíkjandi másligu og hugtaksligu menningini, ið eru lunnar undir fyrstu lesingini, arbeiða tey við skipaðum tiltøkum, har børnini læra um dagar, mánaðir, ár og veðurlíkindi. Tey skipa fyri upplestri, har børnini fáa søguupplivingar í smáum bólkkum og í felag, tey læra at vera virknir lurtarar, fáast við uppdagandi lesing og spæliskriving.

Fyri at læra børnini talfatan, byrja tey við hugtøkum sum størri enn, minni enn, styttri enn, longur enn, lágt og høgt. Tey læra at skriva tøluni, telja og kenna talmyndina aftur.

Fimleikurin er skipaður. Har verður arbeitt við at stimbra grovmotorikkin og sansirnar.

5.3.5. Starvsfólk

Í Skúlaspíranum eru fyra starvsfólk til 2 flokkar. Tveir lærarar og tveir námsfrøðingar. Hesi arbeiddu á jøvnum føti, og ikki bar til at síggja, hvør var lærari, og hvør var námsfrøðingur. Tey fáa øll somu fyrireikingartíð.

Starvsfólkini vóru stuðlandi og nærverandi í øllum arbeiðinum. Øll starvsfólkini vóru virkin og tóku uppgávur á seg allatíðina.

5.3.6. Námsfrøðiligt innihald

Virksemið var málrættað og tillagað. Fleiri menningarførleikar vóru , m.a. mál- og talmenning og sosiala- og einstaklingsmenningin. Tað sást týðiliga, at børnini vóru í einum góðum, mennandi og inkluderandi læringarflowi. Tey vóru trygg, spent og glað.

5.3.7. Integratióin

Børnini í forskúlanum vóru saman við størru børnunum til morgunsang, framførslur, evnisdagar, kvøðing og í fríkorterinum. Við hesum kundu tey spegla sær í størru børnunum, og hetta hjálpir til at rúma avbjóðingum, ið koma, tá ið tey skulu byrja í skúlanum. Hetta ber við sær, at tilgongdin til skúlabyrjanina gerst lættari og tryggari.

5.3.8. Tilfar

Í Skúlaspíranum er hópin av tilfari. Tey hava alt tað føroyska tilfarið, ið er ætlað so smáum børnum. Nógv hava tey sjálv gjørt, umframt at tey hava tillagað útlendskt tilfar.

5.3.9. Karmar

Børnini høvdu tvær stovur, sum kundu gerast til eina stóra stovu. Tey høvdu ein gang, sum tey brúktu, umframt eina stovu við lego. Stovurnar vóru innrættaðar til smá børn við nógvum tilfari. Talan var um tillagað umhvørvi, ið var merkt av krókum og als ikki stirvið. Talvan kundi flytast niður í barnahædd, men var hesa løtuna bert brúkt sum kunnandi miðil hjá lærarunum.

Enn sást ikki, at skriftmálið hjá børnunum var týðiligt í stovuni, men hetta var enn tíðliga í skúlaárinum.

5.3.10. Garður

Garðurin var ikki nóg innbjóðandi til børn í 6 ára aldri, men hetta verður raðfest í næstum, og sóu vit eina tekning, hvat ætlanin var, og tað sá sera skilagott út.

5.3.11. Gjald

Forskúlin í Skúlaspíranum kostar 950 krónur, og frítíðarskúlin kostar 950 krónur. Tilsamans 1900 krónur.

5.4. Forskúlin í frískúlanum í Kelduni

5.4.1. Eygleiðing

07.30 – 09.00: Móttøka

09.00 – 09.10: Morgunløta

09.10 – 09.55: Var leikur og læra á skránni. Tey tosaðu um dagin og veðrið. Tey sungu um veðrið og lærdu bíbliuvers. Síðani var samling á gólvinum. Øll børnini sluppu til orðanna og vóru sædd og hoyrd. Arbeitt var við einum teskispæli, har tey lærdu at vera trygg og friðarlig, geva pláss fyri hvør øðrum, og at hugsavna seg. Hetta spælið menti børnini eisini at skilja millum ymiskar støður. Málmanningin var um rím. Tey spældu 'skipið er fult av'. Rørsla var eisini partur av lètuni.

09.55 – 10.00: Børnini fingur frukt, súrepli og vatn.

10.00 – 10.40: Var spæliskriving. Tey arbeiddu við "lesiapuni". Tey høvdu funnið rímorð heima, og virkseimið var at lurta eftir ljóðum. Huglagið var trygt og vinarligt. Myndirnar høvdu góð kor og spældu ein stóran leiklut í menningini. Øll børnini sluppu til orðanna.

Stutt kann sigast, at pláss var fyri øllum, tað var friðarligt og trygt, málmanningin var tilvitað og mennandi gjøgnum spæl og myndir. Rúm var fyri tí, sum børnini høvdu uppá hjartað.

10.40 – 11.00: Matpakki og fríløta.

11.00 – 12.00: Arbeiddu tey við 'stig fyri stig' (Trin for Trin), og tey tosaðu um, hvussu vit eru hvør móti øðrum.

12.15 – 13.00: Fóru tey ein túr.

5.4.2. Vikuætlán

	Mánadagur	Týsdagur	Mikudagur	Hósdagur	Fríggjadagur
08:00– 09:10	Morgunlæta	Morgunlæta	Morgunlæta	Morgunlæta	Morgunlæta
09:10	Leikur og læra	Leikur og læra	Leikur og læra	Leikur og læra	Leikur og læra
09:55	Frukt	Frukt	Frukt	Frukt	Frukt
09:55– 10:40	Spæliskriving	Talfatan	Spæl og lesilæta	Lesiapan	Vit práta og tekna
10:40– 11:00	Matpakki og frílæta	Kalt borð	Matpakki og frílæta	Matpakki og frílæta	Matpakki og frílæta
11:00– 12:00	Alment & Stig fyrri stig	Bassahefti	Tøl	Bíbliusøga	Drama og rútmikk
12:15– 13:00	Túr	Kreativt	Rørsla	Tónleikur	Verkstøð

Mynd 4. Vikuætlán hjá Forskúlanum í frískúlanum í Kelduni. 2013/2014.

5.4.3. Um forskúlan

Forskúlin byrjaði í 2010, og har er 1 forskúlaflokkur. Forskúlin samstarvar við aðrar skúlar, har tað er neyðugt, t.d. brúka tey høllina á Strøndum, telduvørðurin kemur úr Stranda skúla og AKT-lærarin úr Argja skúla. Lesivegleiðarin starvast partvíst í Tofta skúla. Normeringin verður mett at skula halda seg niðan fyrri 8 børn til hvørt starvsfólk.

5.4.4. Grundsjórhorn

Grundsjórhornið er at menna barnið, bæði fakliga, sosialt, líkamligt og andaliga. Í Kelduni leggja tey serligan stóran dent á: kunnleika, menningarætlan fyrri hvønn næming, trivnað, heilsu, umhvørvi og at menna børnini andaliga.

5.4.5. Starvsfólk

Í forskúlanum eru 2 námsfrøðingar og eitt hjálparfólk, men ein lærari er tengdur at forskúlanum. Hesin er lesivegleiðarin í skúlanum. Námsfrøðingarnir, ið arbeiða í forskúlanum, arbeiða eisini í frítíðarstovuni frá kl. 7.30. Forskúlin byrjar kl. 9.00. Námsfrøðingarnir eru eisini seinnapart, tí talan er um eitt heildagstilboð, sum er til kl. 17.00.

5.4.6. Námsfrøðiligt innihald

Virksemið er málrættað og tillagað. Sambært leiðslu og starvsfólki er týðningarmikið, at øll síggja og virða hvønn annan, bæði børn og vaksin. Fleiri menningarførleikar vóru tilstaðar, m.a. mál- og talmenning, sosial menning og einstaklingsmenning. Tað sást týðiliga, at børnini vóru í einum góðum, mennandi og inkluderandi læringarflowi. Tey vóru trygg, spent og glað.

Serliga nógv verður gjørt burtur úr at arbeiða við málspølum (Leikur og Læra, 2014) sum grundarlag undir allari menning barnsins.

5.4.7. Integratión

Næmingarnir vóru saman við yngru skúlabørnunum í fríkorterinum, og tey høvdu felags morgunsang við øllum skúlanum. Tá ið onnur tiltøk eru í skúlanum, eru børnini í forskúlanum eisini við. Tey brúka nógv at fara út í stóra barnasalin við øllum næmingunum, so tey vera integrerað tvørtur um floksmørk.

5.4.8. Tilfar

Tilfarið, ið tey brúktu, var í stóran mun sjálggjørt. Alt tilfarið var næmingalagað. Tey brúka eisini føroysku bøkurnar, ið eru tøk til so smá børn, umframt “Lesiapuna” og “Málspøl, Leikur og Læra”, ið er tilfar, ið mennir børnini málsliga. Hetta tilfarið hevur verið roynt í forskúlanum øll árin.

5.4.9. Karmar

Sjálvt flokshølið var ikki stórt (heldur lítið eftir okkara tykki), men møguleikarnir vóru sera góðir at brúka barnasalin og fleiri fakhøli. Eisini var gongin stór og ljós, og fingur vit at vita, at hon varð nógv brúkt. Floksstovan var uppbygd við smáum arbeiðsrúmum, sum stóðu fram við vegginum. Eitt gólvpláss var til samling, har eitt teppi við heimskortinum var samlingarøkið. Eitt felags borð var til málmenning og felagslæru.

Whitebordtalva og ein lítil køkur vóru eisini í stovuni. Veggirnir vóru prýddir við lærummyndum, bókstavum og tølum. Øll høli vóru prýdd við læruvirksemi, kortum, talvborðum, orðum o.ø., fakhøli og felagshøli eru í skúlanum, sum forskúlin eisini brúkar. Partur av skúlanum var merktur av, at hann júst er gjørdur, m.a. var ein stórus matarsalur júst gjørdur.

5.4.10. Garður

Ein sparkivøllur var, ið varð brúktur í samstarvi við eldru børnini. Í fyrsta fríkorteri vóru eldru børnini, og í næsta fríkorteri sluppu tey yngru børnini framat.

Skúlagarðurin var ikki liðugur, men har vóru reiggjur, klatriborg, spælihús, tunlar, sandkassi, danditræ og eitt grønt øki.

5.4.11. Gjald

Forskúlin í frískúlanum Kelduni kostar 1900 krónur um mánaðin.

5.5. Forskúlin í Skála skúla

5.5.1. Eygleiðing

Kl. 08.00: Morgunlæta. Hóast tað eru foreldrini, ið gera av, nær barnið mætir, so vísir tað seg, at øll møta kl. 8.00.

Kl.0 8.40: Felags morgunsangur – allur skúlin.

Kl.0 9.00: Samrøðulestur er á skránni. Børnini sótu á teppi mitt á gólvinum, onkur á einum stóli. Lærarin las søguna: *Bursi bustar tenn*. Tey hava arbeitt við heilsu, og umboð frá tannlæknastovuni hevði greitt frá um tannarøkt. Hetta var samrøðulesing (dialogisk læsning). Lærarin las, men børnini spurdu og greiddu frá upplivingum, ið høvdu við tenn at gera. Hetta hendi natúrligt, so at alt hekk væl saman, og lærufloymurin (‘flowið’) var samanhangandi.

Kl. 09.50: Høvdu tey rokning, har tosað varð um tøl og bingo, ið tey skuldu læra at spæla dagin eftir. Næmingarnir sótu við borðini, men gingu ímillum og prátaðu saman. Onkur skrivaði tøl, og onkur spældi við krabbagogguna, ið tey høvdu gjørt.

Dagin eftir er dagur 50, og í tí sambandi skipa tey fyri bingospæli, har tey eisini fáa ein lítlan pakka.

Ein av lærarunum (Emil Jacobsen), ið tók ímóti 1. flokki í august í ár, (hesir næmingar gingu í forskúla í fjør) segði, at hesin flokkur var sera væl fyri bæði sosialt og fakliga. Hetta hevði hann ikki upplivað øll síni mongu ár sum lærari.

Tey hava skipað dagin øðrvísi í ár í mun til í fjør, tí tey hava gjørt sær nakrar royndir, ið krevja broytingar.

5.5.2. Vikuætlan

	Mánadagur	Týsdagur	Mikudagur	Hósdagur	Fríggjadagur
08:00	Morgunlæta	Morgunlæta	Morgunlæta	Morgunlæta	Morgunlæta
08:40	Morgunsangur	Morgunsangur	Morgunsangur	Morgunsangur	Morgunsangur
08:50	Rokning	'Stig fyri stig' o.a.	Málmenning Uppgávur	Rokna tøl	Útidagur Rørsla Náttúra
09:30	Fríkorter	Fríkorter	Fríkorter	Fríkorter	Fríkorter
10:00		Kreativt	SI Málsþøl	Málmenning Uppgávur	Útidagur Rørsla Náttúra
10:30	Vit eta	Vit eta	Vit eta	Vit eta	Vit eta
11:00	Frítt spæl	Frítt spæl	Frítt spæl	Frítt spæl	Frítt spæl

Mynd 5. Vikuætlan í Forskúlanum í Skála skúla. 2013/2014.

5.5.3. Um forskúlan

Forskúlin byrjaði í 2012. Í skúlanum er ein lesivegleiðari, ið saman við einum námsfrøðingi byrjaðu forskúlan. Lesivegleiðarin fylgdi við børnunum upp í 1. flokk. Í dag eru tað ein lærari og ein lesivegleiðari, ið arbeiða í forskúlanum.

5.5.4. Grundsjónarhorn

Forskúlin í Skála skúla leggur seg eftir at menna børnini málsliga, likamliga og kreativt. Til málsligu menningina nýta tey málsþøl, ið fata um rím og ramsur, ljóð, byrjanarljóð, endaljóð, ljóð inni í orðum, finna orð sum byrja við, enda við, stavilsum, setningar, stutt orð, long orð. Í leiki og læru eru eisini spøl, har ræður um at lurta og gera eftir boðum, lurta og gita o.a. Til at menna talfatanina nýta tey umframt bókur eisini ymiskt sjálgjört tilfar.

Endamálið er tó ikki, at børnini duga at lesa aftan á forskúlan. Fleiri teirra koma tó hartil, at tey duga ella næstan duga, uttan at tey vita av, at tey hava lært tað. Tey duga at lurta seg fram til stavseting.

5.5.5. Starvsfólk

Ein lærari og ein námsfrøðingar starvast í forskúlanum. Eisini er ein lesivegleiðari knýttur at flokkinum. Virkseimið var væl skipað. Børnini vóru trygg og glað og hvíldu væl í sær sjálvum. Børnini vóru hesa lötuna í einum góðum mennandi og inkluderandi lærufloymi.

5.5.6. Námsfrøðiligt innihald

Virksemið var málrættað og tillagað. Fleiri menningarførleikar vóru tilstaðar, m.a. mál- og talmenning og sosiala- og einstaklingsmenningin. Tað sást týðiliga, at børnini vóru í einum góðum mennandi og inkluderandi læringarflowi. Tey vóru trygg, spent og glað.

5.5.7. Integratión

Børnini í 1. flokki eru saman við hinum børnunum í fríkorterinum. Eisini eru tey saman við hinum, tá ið onnur átøk eru í skúlanum. Í lètuni er lesiátak í skúlanum, og børnini í forskúlanum eru sjálvandi við, hóast tey "lesa" á sínum støði. Orsakað av hesum átaki er tímatalvan broytt eitt sindur.

5.5.8. Tilfar

Tilfarið, ið tey brúka, er umframt bókur eisini sjálggjørt og næmingalagað tilfar. Tey hava havt eitt sindur av samstarvi við onkran annan forskúla, serliga Skúlaspiran, ið hevur givið teimum íblástur.

5.5.9. Karmar

Karmarnir eru sum heild góðir. Skúlin er sera barnavinarligur innan. Forskúlin var ein stór stova. Tey høvdu ein gang, sum tey eisini brúktu nógv. Matarstova var beint við. Stovan var innrættað til smábørn við nógvum tilfari, t.d. bókur í barnahædd, tilfar til skapandi virksemi, næmingagjørd avrik á veggjum, undir loftinum, á hillum og á gólvinum. Talan var um tillagað umhvørvi, ið var merkt av krókum og ikki virkaði stirvið.

Á veggjunum var eisini eitt sindur av tilfari og næmingaarbeiði, ið er úrslit av virksemi við mál- og talmenning. Ein samvirkin talva var í stovuni.

5.5.10. Garður

Skúlagarðinum vanta umstøður, ið eyðkennir ein mennandi garð fyri børn í hesum aldri, sum t.d. í einum barnagarði. Hesum arbeiða tey við at fáa upp á pláss.

5.5.11. Gjald

Skála skúli er ein kommunalur skúli. Skúlamyndugleikin á staðnum hevur tikið stig til forskúlan, tí er forskúlin ókeypís.

6.0. Keldur

Egelund, N. (ritstj.) (2012). *Northern Lights on PISA 2009 – focus on reading*. Keypmannahavn: Nordic Council of Ministers.

Eysturkommuna (2010). Skúlaspírin í Eysturkommunu. www.skeyk.fo

Fólkaskúlaráðið. (2011). Tilmæli um sernámsfrøði. www.mmr.fo

Fólkaskúlaráðið. (2012). Upprit um førleikastovur www.mmr.fo

Fólkaskúlaráðið. (2012). Tilmæli um førleikamenning – tørvur og skipan. www.mmr.fo

Frost, J. & Lønneberg, A. (2014). *Málsþøl. Leikur og Læra*. Tórshavn: Nám.

www.friskulin-keldan.fo

www.mmr.fo

www.sfs.fo

www.skeyk.fo

www.skulin.fo/ska/

6.0. Aðrar keldur

Uppskot um reglur um at stovna forskúlaflokkar, Mentamálaráðið, 1998

Uppskot um at styrkja fakliga førleikan hjá næmingum og at menna fólkaskúlan, Mentamálaráðið, 2006

Frágreiðing til aðalorðaskifti um fólkaskúlan, Føroya Løgting, 2006

Frágreiðing um fólkaskúlan, Føroya Løgting, 2007

Skúlaspírin í Eysturkommunu (tilmæli), Eysturkommuna, 2010

Ráðstevna um skúlabyrjan, , Mentamálaráðið, 2010

Viðmerkingar til kunngerð um skipan og undirvísing í forskúla, Føroya Lærarafelag, 2010

Viðmerkingar til uppskot um kunngerð um skipan og undirvísing í forskúla, Føroya Kommunufelag, 2010

Viðmerkingar til uppskot um kunngerð um skipan og undirvísing í forskúla, Føroya Pedagogfelag, 2010

Viðvíkjandi uppskot til kunngerð um skipan og undirvísing í forskúla, Kommunusamskipan Føroya, 2010

Viðv.: Tygara mál um kunngerð um skipan og undirvísing í forskúla, Føroya Kommunufelag, 2010

Loyvi til framhaldandi royndarverkætlan við forskúla í Eysturkommunu komandi skúlaár 2011/2012, Mentamálaráðið, 2011

Frágreiðing um Skúlaspíran, Leirvíkar skúli, 2012

Skúlaspírin, nøgdsemiskanning Sept. 2013 – Foreldur, Eysturkommuna, 2013

Eftirmeting av Skúlaspíranum í Eysturkommunu, Leirvíkar skúli, 2013

Frágreiðing um Skúlaspíran, heystið 2013, Leirvíkar skúli, 2013

Ársætlan fyri flokkkin, Leirvíkar skúli, 2013

Orðaskifti um forskúlar, Føroya Løgting, 2013